

gen skulde være nærmere til at tage Bestemmelse herom end de, hvis Penge der er Tale om at administrere. De fleste Sparekasser ere baserede paa Aktier, og Aktionærerne hefte for Alt. Det, tror jeg nok, er Tilfældet med de fleste Sparekasser. Skulde de nu ikke have Lov til at vælge, hvilken Bestyrelse de finde for godt, og give denne den Løn, som de finde passende for dens Arbejde, og maa det ikke paa dette Omraade være udelukkende paa Bestyrelsen at bestemme Rentefoden? At denne ikke kan bindes til 4 pCt., vil let kunne forklæres. Naar der er Penge i Overslødighed, synker Renten, og er der knap Tid paa Penge, saa stiger den. Det er saa soleklart, at der ikke kan være mindste Tvivl derom. Det vilde være i højeste Grad urigtigt at lægge noget Baaud paa Bestyrelsen i den Henseende. En human Bestyrelse søger nok at imødekomme Publikum. Det var en anden Sag, om man kunde sige: Sparekasserne have sat deres Rente højt. Nei, de have holdt en lav Rente, hvorimod Bankerne have gjort omvendt. Der gives vist ingen Sparekasse her i Landet, der har anbragt sine Penge i faste Eiendomme udover Halvdelen af disses Værdi. De have altsaa holdt sig til Reglerne for Ublaas af Umyndiges Midler. Ligesaa vist er der saa Sparekasser, som have anbragt deres Penge i andre Værdipapirer end dem, hvorfor der noteres Kurs paa Kjøbenhavns Børs. Det skulde da maasse være den store Sparekasse i Kjøbenhavn og nogle enkelte andre Instituter, men ogsaa dette kan det overlades til en fornuftig og samvittighedsfuld Bestyrelse at tage Bestemmelse om. At der ikke maa tilstaa noget Medlem af Bestyrelsen noget Laan af Sparekassen, er en noget streng Bestemmelse. Det vilde være haardt at negte en Mand et Laan af en Sparekasse, fordi han er Medlem af Bestyrelsen, naar han ellers opfylder Betingelserne for at faae Laanet, og det have jo de øvrige Bestyrelser nøie at paase. Mangen En vil undslaa sig for at modtage Valg som Bestyrelsesmedlem, naar han derved skulde være affkaaren fra at faae et Laan i det paagældende Institut, thi som Følge af Konkurrencen kunde han mulig være udfat for ikke at kunne faae noget Laan fra andre Instituter. Naar Aktionærerne skulle have at tilskynde det eventuelle Understud, skulle de saa ikke have Lov til at tage Bestemmelse om det eventuelle Overstud uden Forfkrifter af Andre? Der handles saa i Lovforslaget om Bogspring og Regnskabsafslæggelse. I saa Henseende har jo Bestyrelsen og Revisionen nøie at paase, at det sker paa en fyldestgørende Maade. I § 3 handles blandt Andet om Statusopgiørelse. Enhver fornuftig Bestyrelse gjør jo sin Status op. Det maa enhver fornuftig Bestyrelse gjøre, og at antage, at den ikke skulde være fornuftig, vilde jo være det Samme som at gaa ud fra, at Folket ikke skulde have Begreb om at vælge fornuftige

Mænd til at bestyre deres Pengesager (Modsigelse af Tørgensen). Aktionærerne vælge Bestyrelsen, hvor jeg er kjendt. I § 4 findes en Bestemmelse om Embedsmand, eller hvad vi nu skulle kalde dem, der skulle ansættes for at kontrollere Sparekasserne, og at der til Dækning af Udgifterne herved skal indbetales aarligt $\frac{1}{10}$ pro mille af det Beløb, som Indskyderne have til gode. Det finder jeg meget forkasteligt. § 5 viser, at Sparekasserne ikke alene i levende Live skulle være underkastede en højere Kontrol; men naar deres Endeligt maa anses for nær forestaaende, forbeholder Ministeren sig at tage Bestemmelse om deres Hædengang. § 6 skal jeg ikke videre omtale. Den har ikke megen Betydning. Den syvende og sidste Paragraf er ikke den blideste, thi det foreskommer mig, at Bankerne der høves paa Sparekassernes Bekostning. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg tilspier, at jeg er en bestemt Modstander af dette Forslag.

Saastrup: Det ærede Medlem, der først havde Ordet (Stirrup), kaldte dette Lovforslag et Forslag til en Ansvarlighedslov. Jeg fandt, at han havde Ret i det. Jeg kom derved til at tænke paa, hvor langt helbigere det vilde have været, dersom vi havde staaet overfor en Ministeransvarlighedslov, saaledes, at vi havde begyndt med Begyndelsen, begyndt med en Ansvarlighedslov for den højeste Styrelse, forinden vi gik over til disse private Instituter. Jeg har, ligesom andre ærede Medlemmer, der have udtalt sig, ikke set med Glæde paa dette Lovforslag, fordi jeg, hvis dette Forslag bliver til Lov, deri ser ikke blot en Indskrænkning i og en Spæmning af Sparekassernes Virksomhed, men ligesom en Standsning. Jeg har i en Del Aar beskæftiget mig med Sparekassewirksomhed og staaet som Medlem af Bestyrelsen for en saadan Kasse, og jeg kan ikke forstaa Andet, end at det, naar der bliver vedtaget en saadan Lov som denne, hvad ogsaa den sidste ærede Læser (Hummeluh) bemærkede, vil være at bringe Sparekassbestyrelserne under Formynderskab. En hel Del af Sparekassbestyrelserne vil da sige: Vi have stiftet denne Sparekasse for at tjene Samsundet, for at gjøre Godt, for at den skulde være, som det ærede Medlem sagde, der først havde Ordet heri Salen om denne Sag, en filantropisk Stiftelse, og det vil jeg sige: det er Sparekasserne fuldt ud. Det er jo nemlig Sparekassernes Opgave først og fremmest at opsamle de mindre Summer og give f. Ex. Tjenestetjende og Husmænd Leilighed til at faae deres smaa Sparekillinge samlede sammen og gjorte frugtbringende, Smaasummer, som ellers ikke vilde blive anbragte i noget Pengeinstitut, fordi Folk da vilde have altsor langt til et faadant, somme Tider mange Mil. Derved, at Folk kunne faae let Afgang til en Sparekasse, opnaas ikke alene, at de Penge, der til en given Tid